

- **สรุปรายงานผลการติดตามการขับเคลื่อนงานของ ส.ป.ก.จังหวัด**
- ❖ **ผลการติดตามงาน ส.ป.ก.จังหวัดนครพนม (วันที่ ๒๔ – ๒๗ ส.ค.๒๕๖๔)**

นายพิษณุ สำรี เป็นปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครพนม มีลักษณะภาวะผู้นำอย่างมากในการบริหารจัดการเชิงรุก และประนีประนอม ยึดถือและปฏิบัติตามกฎระเบียบ หลักเกณฑ์อย่างเคร่งครัด มีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างงาน และมีเครือข่ายหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ ซึ่งช่วยในการบริหารจัดการและขับเคลื่อนงานได้อย่างมาก มีการให้ความสำคัญอย่างมากกับตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน และการสร้างความผูกพัน/ความคุ้นเคย ให้เกิดขึ้นกับบุคลากรภายในกลุ่มงานต่าง ๆ ของหน่วยงาน รวมทั้งในด้านการให้บริการเกษตรกร/ประชาชน มีความตั้งใจอย่างมากในการที่จะพัฒนาปรับปรุงเพื่อให้เกษตรกรได้เข้าถึงการได้ใช้บริการที่สะดวก และรวดเร็วมากขึ้น อีกทั้งมีการคำนึงถึงชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรเป็นสำคัญ และในการบริหารงานของหน่วยงาน เป็นลักษณะการมอบหมายงานให้แต่ละกลุ่มงาน ซึ่งมีความชัดเจนและเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน โดยใช้วิธีการกำกับติดตามดูแลผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำให้ผู้ได้บังคับบัญชาเข้าถึงได้ง่าย

บุคลากรในหน่วยงาน มีความสามัคคีกัน มีการทำงานร่วมกันแบบบูรณาการ และประสานงานกันได้ดี

พื้นที่สำนักงานตั้งอยู่ เลขที่ ๘ ถนนกลางเมือง ตำบลหนองแสง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
โทร ๐๔ - ๒๕๑๑๕๘๗

วัฒนธรรมองค์กรของ ส.ป.ก.จังหวัดนครพนม คือ การสวมใส่ผ้าไทย การเป็นจิตอาสาพัฒนาปรับปรุงทัศนทัศน์ที่โดยการทำความสะอาดของเจ้าหน้าที่ที่ทำงานร่วมกัน และการร่วมรับประทานอาหารร่วมกัน

■ **โครงการกิจกรรมพิเศษที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕**

๑. การจัดทำศูนย์ราชการสะดวก (Government Easy Contact Center : GECC)
๒. การส่งผลงานประกวดรางวัลเลิศรัฐ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มทอผ้าย้อมคราม บ้านท่าพันโฮง หมู่ที่ ๙ ตำบลนาทม อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม

ภาพการติดตามการดำเนินงานในสำนักงาน

ที่ทำการและอาคารสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน จังหวัดนครพนม

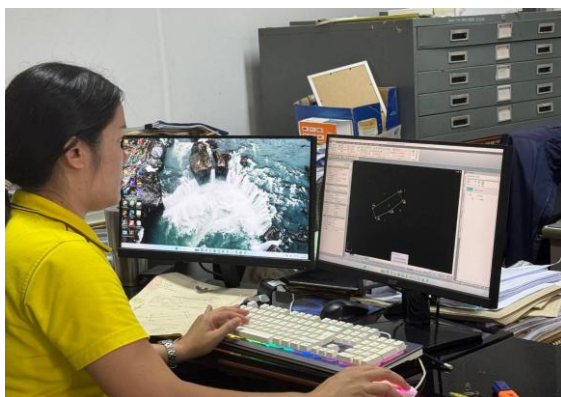
จนท. กพร. เข้าพบปะหารือกับปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครพนม (นายพิษณุ สำรี)

จนท. กพร. กับ ปทจ. นครพนม (นายพิษณุ สำรี) ลงสำรวจพื้นที่สำนักงาน

จนท. กพร. กับ ปทจ. นครพนม (นายพิษณุ สำรี) รับฟังการทำงานของกลุ่มงานช่าง ฯ

จนท.งานช่าง จัดทำสำรวจ รังวัดพื้นที่ในระบบ

จนท.กพร. ได้สอบถามเกษตรกรที่มารอรับบริการ

จนท. กพร. เข้าสำรวจระบบการทำงานของห้องสารบบที่ดิน

ที่ตั้งอาคารและป้ายบอกทางของศูนย์บริการประชาชน

อาคารศูนย์บริการประชาชน และป้ายยื่นคำขอ/สอบถาม โฉนดเพื่อการเกษตร

รวมภาพ จนท. กพร. สํารวจศูนย์บริการประชาชน และการให้บริการของ จนท.จังหวัดแก่งกระจกร

จุดพักคอยภายนอกสำหรับให้เกษตรกรรอรับบริการ

จุดพักคอยภายนอกสำหรับให้เกษตรกรรอรับบริการ

ห้องน้ำทั่วไป/ห้องน้ำผู้พิการ ณ ศูนย์บริการประชาชน

จนท.กพร.หารือกับกลุ่มกฎหมาย

จนท.กพร. แสดงความขอบคุณ ส.ป.ก.นครพนม

❖ ข้อค้นพบจากการติดตามผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ดังนี้

๑. ด้านบุคลากร

- ขาดแคลนอัตรากำลังบุคลากรด้านกฎหมายและด้านช่างซึ่งไม่สอดคล้องกับปริมาณงานที่มีมาก
- ขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน ในเรื่องของการปรับเปลี่ยนตำแหน่งที่สูงขึ้น ยังคงมีความเชื่อว่ามี การใช้เส้นสายทางการเมืองแทรกแซง
- บุคลากรส่วนใหญ่เป็นคนที่มีความรู้ในภูมิปัญญา จ.นครพนม ทำให้เป็นปัญหาในการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล โดยเฉพาะการโยกย้ายให้ไปปฏิบัติงานที่พื้นที่จังหวัดอื่น

๒. ด้านงานสารบบที่ดิน

ห้องสารบบที่ดินดูแลรับผิดชอบโดยกลุ่มยุทธศาสตร์ ฯ ค่อนข้างมีขนาดเล็ก เอกสารถูกจัดเก็บในตัวเหล็กเลื่อน ตัวเหล็กเก็บเอกสารไว้ในสำนักงาน และบางส่วนจัดวางบนพื้นห้อง เนื่องจากไม่มีพื้นที่จัดเก็บเพียงพอ การแสกนของ ๔ - ๐๖ ยังมีการทะยอยทำ โดยงบประมาณในการดำเนินการจะใช้งบดำเนินงาน

ทั้งนี้ สารบบที่ดินที่ผ่านมายังพบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องของแผนที่แนวเขต เรื่องการทับซ้อนของพื้นที่เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ได้รับมอบมาจากกรมป่าไม้ ซึ่งจะทะยอยปรับแก้ไขเป็นกรณีไป แผนที่ที่ดินในสมัยก่อนเมื่อนำมาใช้กับปัจจุบัน มีปัญหาในเรื่องขอบเขตพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดปัญหากับข้างรังวัดในเรื่องของการวัดนอกเขตพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน

๓. ด้านขั้นตอน/กระบวนการงาน

- เครื่องมือ RTK มีความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้อย่างมาก แต่ปัญหาที่พบเป็นปัญหาสัญญาณของคลื่นที่ขาดหายเป็นบางช่วง และบางพื้นที่เป็นพื้นที่ด้านความมั่นคง การใช้สัญญาณอาจจะไม่สะดวก จึงยังต้องอาศัยการใช้เครื่องมือที่เป็นระบบ Manual

- การรับส่งข้อมูลผลการดำเนินงานด้านช่าง ยังมีความล่าช้าเนื่องจาก ยังไม่มีความชำนาญในการเข้าระบบ ประกอบกับต้องเข้าพื้นที่และใช้เวลามาก ทำให้ไม่ค่อยมีเวลาในการเข้ามาดำเนินการป้อนข้อมูลในระบบ ทำให้การส่งข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานมีความล่าช้ากว่าการเบิกจ่ายในการดำเนินการ

๔. ศูนย์บริการประชาชน มีลักษณะตั้งอยู่ภายในบริเวณพื้นที่ด้านนอกสำนักงาน โดยตั้งเป็นจุดด้านข้างของอาคารสำนักงาน โดยมีเจ้าหน้าที่กลุ่มกฎหมายดูแลรับผิดชอบทั้งหมดในการรับเรื่องของการบริการ และให้ใบคิว มีระบบคิวขึ้นที่หน้าจอ และมีเจ้าหน้าที่คอยเรียกชื่อ เพื่อเข้าติดต่อเจ้าหน้าที่ด้านในตามช่องที่กำหนดไว้ และเมื่อได้รับบริการแล้วจะมีใบ Slip นัดหมายให้ผู้มาติดต่อไว้สำหรับติดต่อตามงานบริการในคราวต่อไป

๕. ด้านกฎหมาย มีกระบวนการบริหารจัดการที่มีการนำระบบโปรแกรมสำเร็จรูป ที่ทำโดยกลุ่มกฎหมาย (ผอ.) เพื่อตรวจสอบการดำเนินงาน ซึ่งทำให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วในการให้บริการกับประชาชน

๖. ด้านศูนย์ราชการสะดวก ตามหลักเกณฑ์ของศูนย์ราชการสะดวก ต้องประกอบด้วย ๔ ด้าน ๑) ด้านสถานที่ เข้าถึงง่าย สะดวก ไม่สร้างภาระ ๒) บริการ มีมาตรฐานในการบริการประชาชน ๓) บุคลากร มี Service Mind บริการมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ๔) เทคโนโลยี ช่วยให้บริการ สะดวก เร็ว ง่าย ประหยัด

จากการได้ลงพื้นที่สำรวจ เพื่อจัดส่งประกวดศูนย์ราชการสะดวก ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ดังนี้

- ๑) ด้านสถานที่ ยังต้องปรับปรุงพื้นที่ให้มีพอเพียงในการรับบริการ และการจัดทำป้ายสัญลักษณ์บอกทาง ยังไม่เป็นระเบียบ
- ๒) ด้านบริการ เห็นว่ามีมาตรฐานในการให้บริการที่ดี มีการจัดระบบการให้บริการ(การมีลำดับคิว) อย่างชัดเจน มีการแสดงขั้นตอนกระบวนการให้บริการที่ชัดเจน แต่อาจต้องปรับให้เหมาะสม
- ๓) ด้านบุคลากร เห็นว่า มี Service Mind บริการที่ดีและมีคุณภาพ สามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับเกษตรกรได้อย่างดี
- ๔) ด้านเทคโนโลยี ยังต้องมีการปรับปรุง เนื่องจาก จอภาพแสดงคิว ยังไม่ได้มีการใช้อย่างถาวร ยังเป็นการใช้กระดาษแข็งทำบัตรคิว เรียงลำดับ และการเข้าถึงการใช้บริการยื่นเรื่องในระบบออนไลน์ของเกษตรกรยังมีน้อย และในการแจ้งสถานะของเรื่องที่เกษตรกรได้มายื่น ยังไม่สามารถ Update ตรวจสอบได้ว่า สถานะของเรื่องที่ยื่นนั้นปัจจุบันได้ดำเนินการถึงขั้นตอนใดแล้ว

❖ การติดตามการดำเนินงานนอกพื้นที่สำนักงานของ ส.ป.ก.นครพนม

โครงการ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มทอผ้าย้อมคราม บ้านท่าพันโฮง หมู่ที่ ๙ ตำบลนาทม อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ในเขตปฏิรูปที่ดิน

วิสาหกิจชุมชน กลุ่มทอผ้าย้อมคราม นี้เป็นวิสาหกิจที่เกิดจากการรวมกลุ่มของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งมีจำนวนประมาณ ๒๐-๒๕ ราย โดยจะมีการปลูกครามเป็นแปลงใหญ่ เพื่อนำต้นครามมาเป็นวัตถุดิบเพื่อใช้สำหรับย้อมผ้า ซึ่งกรรมวิธีในการย้อมคราม ได้รับการถ่ายทอดอบรมโดย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครพนม

การดำเนินงานของวิสาหกิจ ฯ เกษตรกรแต่ละรายจะมีการปลูกต้นครามในพื้นที่ของตนเอง เมื่อรวมหลายรายแล้วก็จะแปลงใหญ่ (โดยพื้นที่แปลงปลูกจะเป็นการเช่าพื้นที่) เมื่อได้ผลผลิต(ต้นคราม) ก็จะนำมาสกัดเป็นครามสำหรับใช้ย้อมให้เป็นสีคราม โดยวัตถุดิบใหม่(ซึ่งจะมีสีต่าง ๆ) ที่จะนำมาย้อมนำมาจาก การซื้อจากโรงงานผลิต จะสั่งซื้อมาตามจำนวนที่ต้องการผลิตผ้าไหมย้อมคราม ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็น Order สั่งผลิต (ผลิตภัณฑ์จะได้แก่ ผ้าพันคอ ผ้าคลุมไหล่ และผ้าถุง) ในการผลิตจะมีการเตรียมอ่างย้อมครามในจำนวนตามที่กำหนดเพื่อให้ได้เฉดสีที่ต้องการ เมื่อจัดเตรียมอ่างได้แล้ว ก็จะนำเส้นไหมที่เป็นวัตถุดิบจุ่มแช่ในอ่างให้ท่วมเส้นไหมตามเวลาที่กำหนด แล้วเปลี่ยนอ่างครามถัดไปเรื่อย ๆ จนครบจำนวน เพื่อให้ได้เฉดสีที่ลูกค้าต้องการ (ซึ่งในขั้นตอนนี้จะให้ได้เส้นไหมที่เป็นเฉดสีครามต่าง ๆ ต้องใช้ทักษะความเชี่ยวชาญอย่างมากในการทำ) เมื่อได้ตามเวลาแล้วก็จะนำเส้นไหมสีครามไปแขวนผึ่งไว้ให้แห้ง หลังจากนั้นเกษตรกรก็จะนำเส้นไหมสีครามไปผลิตในเครื่องทอเป็นลายต่าง ๆ เพื่อให้ได้เป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ตามต้องการ ต่อไป

ปัจจุบัน ปัญหา/อุปสรรคที่พบ

๑) การขาดบุคลากรในการย้อมสีคราม (ตอนนี้มีเพียง ๑ ราย ที่สามารถทำได้) เพราะมีความยากในการทำ ซึ่งต้องใช้ความอดทนสูง และต้องมีทักษะในการเรียนรู้ในรายละเอียดของขั้นตอนการทำอย่างมาก ประกอบกับบุคลากรโดยส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุด้วย ทำให้ไม่ยากในการฝึกฝนเพื่อทำการย้อมคราม

๒) ช่องทางการตลาด ยังไม่ได้เปิดให้มีการจำหน่ายทางออนไลน์ เป็นการขายตาม Order โดยมีผู้สั่งทำและมารับไปขาย ทำให้เกิดส่วนต่างของกำไรซึ่งได้น้อย

๓) ต้นทุนสูงในการเช่าพื้นที่ปลูกคราม (โดยเช่าพื้นที่และเสียค่าเช่าไร่ละ ๑,๐๐๐ บาท)

๔) ขาดความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารจัดการในเรื่อง จัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (ซึ่งที่ผ่านมา ไม่มีความรู้ เมื่อมีรายได้เข้ามา ก็จะนำไปเข้าในบัญชีของบุคคลรายเดียว ทำให้มีรายได้มาก เมื่อถึงกำหนดที่ต้องเสียภาษี บุคคลนั้นต้องเบิกรับภาษีแต่เพียงรายเดียว)

ข้อเสนอแนะ

ส.ป.ก. สามารถเข้าไปช่วยเหลือในด้านของ ๑) การจัดสรรพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินให้เข้าทำประโยชน์โดยการเช่าพื้นที่ในอัตราที่ถูกในการปลูกต้นคราม ๒) การส่งเสริมบุคลากร/เกษตรกร ให้มีความสนใจ เห็นความสำคัญและต้องการเรียนรู้ในการย้อมสีคราม ๓) รวมทั้งการส่งเสริมด้านการตลาด เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายและได้ราคาที่คุ้มค่า และสิ่งสำคัญคือ ๔) การสร้างองค์ความรู้ ทั้งการผลิตและด้านการเงินคือการให้ความรู้เรื่องการจัดทำบัญชีในครัวเรือน รายรับ-รายจ่าย และการเสียภาษี เพื่อให้การบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจเป็นไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ และ ๕) การให้สินเชื่อในอัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อสนับสนุนเงินลงทุน

อธิบายความหมาย

คราม ชื่อวิทยาศาสตร์: *Indigofera tinctoria* อยู่ในวงศ์ Leguminosae เป็นไม้พุ่มเมืองในเอเชีย เป็นไม้พุ่มขนาดเล็ก ฝักตรงหรือโค้งงอเล็กน้อย ใบประกอบแบบขนนก ดอกช่อ ใช้ทำสีย้อม ตันครามมีกลูโคไซด์อินดิแคน เมื่อนำต้นไปแช่น้ำ สารนี้ถูกเปลี่ยนเป็นอินดอกซิลและเมื่อถูกอากาศจะถูกเปลี่ยนเป็นอินดิโก-บลู ให้สีคราม ใช้เป็นยารักษาอาการทางประสาท บรรเทาอาการปวดแผลที่เกิดในบริเวณเยื่ออ่อน

คนสมัยโบราณนิยมนำกิ่งครามทั้งใบมาแช่น้ำต่าง เพื่อหมักเอาน้ำคราม มาย้อมผ้า สีที่ได้คือสีน้ำเงินเข้ม เรียกว่า สีคราม แต่ต้องย้อมซ้ำหลายครั้ง ครั้งแรก ๆ อาจได้เป็นสีฟ้าเข้ม ในการหมักนั้นมีการวิธีที่เรียกว่าการ 'เลี้ยงคราม' หากทำไม่ถูกขั้นตอน ครามจะไม่ให้สี เรียกว่า 'ตาย' น้ำสีที่ยังไม่สมบูรณ์จะเห็นเป็นสีเขียวเข้ม เมื่อโดนอากาศ จะเข้มขึ้นจนเป็นสีน้ำเงิน ถึงสีครามในที่สุด ชาวอีสานเรียกสีครามว่าสีนิล สีหม้อ หรือสีหม้อนิล ชาวอีสานตอนบนนิยมนำไปย้อมผ้า และมัดเป็นลาย เรียกว่า ผ้าย้อมคราม แหล่งผลิตผ้าทอมือย้อมครามที่มีคุณภาพมากที่สุดแห่งหนึ่งคือจังหวัดสกลนครเนื่องจากเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวผู้ไทและมีการต่อยอด ออกแบบสีและลวดลายให้มีความปราณีตสวยงาม

ประมวลภาพวิสาหกิจชุมชน

ชื่อวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าย้อมคราม

เส้นไหมวัตถุดิบที่เตรียมนำมาย้อมคราม

เกษตรกรจัดเตรียมวัตถุดิบเส้นไหมที่สั่งซื้อเพื่อเตรียมย้อมคราม

ภาชนะที่เป็นอ่างหินปูน ที่ใช้สำหรับเตรียมครามในการย้อม

เกษตรกร สาธิต/อธิบายวิธีการย้อมครามให้ จนท. กพร.

เกษตรกร สาธิต/อธิบายวิธีการย้อมครามให้ จนท. กพร.

เส้นไหมที่ผ่านการย้อมครามนำมาแขวนผึ่งให้แห้ง

ผลิตภัณฑ์ (ผ้าพันคอ)

ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ผ่านการทอเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ป้ายชื่อ ผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมคราม

ผลิตภัณฑ์ (ผ้าพันคอ) ผ้าย้อมคราม

จนท. กพร. จนท.ส.ป.ก.จังหวัด และเกษตรกรกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มทอผ้าย้อมคราม